

Během roku 1946 se v poštovních kruzích rozhodovalo o dalším historickém kroku - zavedení výplatních strojů do provozu čs. pošt. Velké zkušenosti v tomto oboru měla již zavedená firma Francotyp gmbH, nicméně čs. poštovní správa se rozhodla po "neutrálním" a novém výrobci. Oko padlo na švýcarského výrobce osvědčených strojů - firmu Hasler. Jaké důvody vedly naše poštovní autority k tomuto kroku ? To je těžko posoudit, můžeme vyslovit jen domněnky či spekulace. Je možné, že po II. světové válce, kdy došlo k rozvratu evropské a světové ekonomiky, neutrální Švýcarsko bylo asi nejlepší volba. Navíc zcela jistě svou roli zahrály i protiněmecké nálady.

Druhým rozhodnutím, které zrálo v poštovních kruzích bylo zavedení **výplatního stroje** s doporučeným obrazcem na příjem doporučené pošty. S tímto vynálezem neměly v té době již některé země dobré zkušenosti. Proto se rozhodlo - první stroj musí toto umět. Možná, že firma Francotyp na tuto výzvu nebyla tak rychle připravena.

O vzhledu se rozhodovalo ještě v době, kdy stále mělo výplatní razítko **vzhled větrné růžice. revoluční nadšení nad novou dobou ještě do hlav úředníků na ministerstvu pošt neproniklo, to přišlo o něco později. Hrály v tom dny, týdny. "Stihlo se" vytvořit výplatní razítko ve tvaru první republiky a vznikl tak jediný otisk v několika variantách (větrná růžice s obrazcem, bez obrazce).**

Další rozhodnutí bylo umístit tento stroj Hasler na poště PRAHA 1 se zdá být logické. Rozhodly praktické důvody zavádění tohoto technologického počínu, od kterého letos (2021) uplyne již

75 LET.

Dne 29. 10. 1946 vyšel Věstník ministerstva pošt č. 54, který stanovil:

"Poštovní úřady jsou postupně vybavovány poštovními výplatními stroji. V otisku takového stroje je denní a výplatní razítko....".

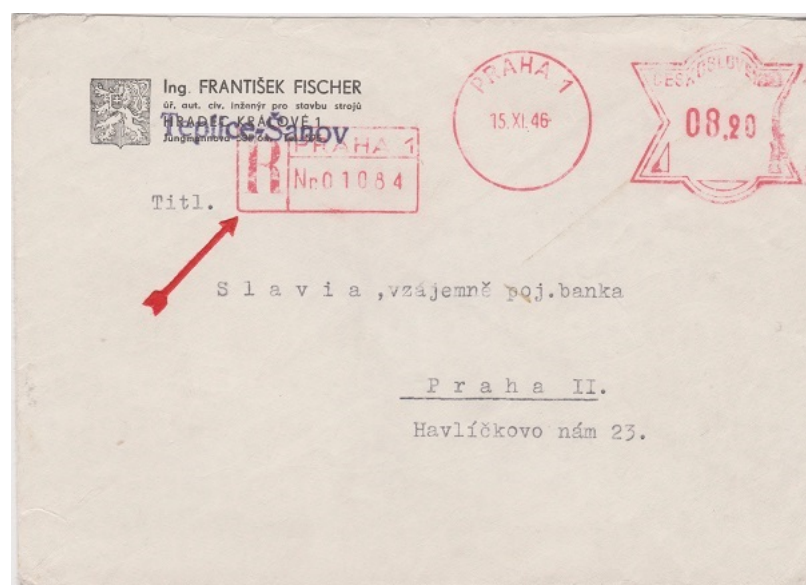
Stroj Hasler vyplácel jak listovní zásilky (přímo na zásilku), tak i balíkové průvodky.

Monopol soustavy výplatních strojů FRANCOTYP byl oficiálně narušen soustavou HASLER. Bylo to první narušení monopolu z rozhodnutí suverénní československé správy. Předtím je nutno připomenout, že nebylo to historického hlediska prvním, ale druhým. To první provedla Říšská poštovní správa ve 40. letech na území zabraných Sudet, kdy se k nám dostaly čtyři výplatní stroje POSTALIA. To nebylo rozhodnutí suverénní poštovní správy Československa., ale fakticky k narušení monopolu došlo již dříve.

Unikátní a cenné celistvosti s popisovanými otisky z roku 1946 a 1947.

15. X. 1946

Otisk ze stroje Hasler s doporučeným obrazcem, jediná známá dochovaná celistvost (RRR), první výplatní otisk z poštovního výplatního stroje v Československu, jediný otisk s výplatním razítkem ve tvaru "větrné růžice" (sběratelsky též "motýlka"). Sběratelské označení: HAS (M) R - 4m - 1K. Za pozornost tsoj, že došlo k proleomení dalšího znaku - měsíce v datu denního razítka byly vyjádřeny římskými číslicemi (předchozí poštovní správa trvala na arabských číslicích v plné šíři).

19. III. 1947

Otisk z poštovního výplatního stroje HASLER bez doporučeného obrazce, těchto otisků se zachovalo poměrně málo - na listovních zásilkách jsou známy tři, na poštovních průvodkách zatím dva (RR).. Sběratelské označení: HAS (M) - 4m - 1K.

Viz též příspěvek První orzhodný den roku 1946.